Program
Wychowawczo -Profilaktyczny
w Szkole Podstawowej
im. Leśników i Pszczelarzy
w Dąbrówce
na rok szkolny 2026-2027

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) - art. 48 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 820) – art. 1, art. 26, art. 84.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2026 r. poz. 515).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2026 r. poz. 110 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.) – w roku szk. 2026/2027 nie dotyczy klasy I i klasy IV.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 378) – w roku szk. 2026/2027 dotyczy klasy i klasy IV.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.**
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd szkolny, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągania celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. W roku szkolnym 2026/2027 kluczowym elementem jest wdrażanie zmian wynikających z **Reformy26. Kompas Jutra**, tworzącej szkołę wspierającą i przyjazną.

Diagnoza

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym identyfikacji czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026,
- analizę Standardów Ochrony Małoletnich,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),

- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Kluczowym aspektem szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest **wspieranie zdrowia psychicznego uczniów**, **higiena cyfrowa** oraz **edukacja zdrowotna** połączona z profilaktyką **uzależnień behawioralnych** od substancji, technologii i **przemocy rówieśniczej**.
Podstawowym celem Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest systemowe **wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia** oraz **eliminowanie lub ograniczanie zachowań ryzykownych** poprzez zintegrowane działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły.
W praktyce cel ten koncentruje się na dwóch powiązanych ze sobą obszarach:

- wymiar wychowawczy – kształtowanie u uczniów pożądanych postaw społecznych, moralnych i obywatelskich,
- wymiar profilaktyczny – chronienie uczniów przed zagrożeniami, wzmacnianie ich odporności psychicznej oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

I. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.
Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,
2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi

uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej.
4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości, kształtowania postaw prozdrowotnych, promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania i przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie).

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
3) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W roku szkolnym 2026/2027 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- kształtowanie kompetencji przyszłości i samodzielności poprzez stworzenie uczniom bezpiecznej przestrzeni edukacyjnej do kształtowania umiejętności pracy zespołowej w autonomicznych zespołach, efektywnego planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów, promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej,
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność dostrzeżenia u kolegów i koleżanek pierwszych kryzysów psychicznych i skutecznego reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów (budowanie silnych więzi i komunikacji, uważności i empatii)
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły, talenty i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości ze stałym, systemowym wsparciem emocjonalno-psychicznym uczniów,
- budowanie odporności społecznej i tożsamości poprzez budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, kształtowanie współodpowiedzialności za dobrostan ojczyzny i regionu,

- przeciwdziałanie przemocy fizycznej, rówieśniczej i cyberprzemocy, agresji i uzależnieniom, oraz uzależnieniom behawioralnym (smartfony, gry, Internet),
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców na terenie szkoły (edukacja i świadomość zagrożeń fizycznych, psychicznych, znaczenia higieny cyfrowej),
- realizację założeń edukacji włączającej poprzez podnoszenie jakości pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dostosowanie metod pracy, eliminowanie barier architektonicznych, cyfrowych oraz społecznych wewnątrz społeczności szkolnej, kształtowanie budowanie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej, postaw akceptacji, empatii i szacunku wobec różnorodności,
- wspieranie uczniów w samopoznaniu i trafnym wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej, rozwijanie u uczniów umiejętności uczenia się przez całe życie, włączanie doradztwa zawodowego w codzienne działania wychowawcze i lekcje przedmiotowe, przybliżanie realiów nowoczesnego rynku pracy, w tym roli sztucznej inteligencji, pomoc
  w odkrywaniu indywidualnych zasobów, talentów i mocnych stron uczniów,
- reagowanie na pojawianie się zachowań ryzykownych, niebezpiecznych, eksperymentowanie przez uczniów z substancjami psychoaktywnymi, z równoczesnym wzmacnianiem ochrony i eliminowania zagrożeń,
- promowanie higieny cyfrowej, rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci, krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania z AI oraz aktywne promowanie aktywności off-line (kształtowanie nawyków świadomego odłączania się od sieci i rozwijania pasji w świecie rzeczywistym),
- dążenie do zintegrowanej współpracy szkoły ze środowiskiem rodzinnym, współdziałanie z rodzicami w procesie edukacji i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- troskę o szeroko pojęte bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne uczniów, nauczycieli oraz rodziców na terenie placówki.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia, cyfrowy i fizyczny dobrostan, promowanie równowagi pomiędzy życiem w sieci a aktywnością w świecie rzeczywistym),

- kształtowanie nawyków prozdrowotnych (edukacja zdrowotną i prozdrowotna, promowanie zdrowego stylu życia, regularnej aktywności ruchowej, właściwego odżywiania oraz praktyczne przygotowanie uczniów do udzielania pierwszej pomocy),
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych autodestrukcyjnych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy (hejt, cyberbullying, stalking oraz wykluczenie rówieśnicze online),
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji, mediów społecznościowych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. **Dyrektor szkoły:**
   - stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
   - sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
   - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
   - współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
   - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
   - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
   - monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
   - inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji

w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,

- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z psychologiem, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, logopedą oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – psychologa, pedagoga specjalnego, pedagoga szkolnego, logopedy,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. **Rada pedagogiczna:**
   - określa zadania w zakresie wychowania i opieki oraz profilaktyki,
   - określa zapotrzebowanie na realizację programów wychowawczo – profilaktycznych,
   - dokonuje analizy działalności wychowawczo – profilaktycznej.
3. **Nauczyciele:**
   - dokonują analizy działalności wychowawczo – profilaktycznej,
   - współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych,
   - wykonują zalecenia zawarte w orzeczeniach wydanych przez PPP,
   - doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczo – profilaktycznych,
   - współpracują z koordynatorem ds. Standardów Ochrony Małoletnich,
   - oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
   - odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych,
   - udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
   - wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
   - inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
   - kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,

- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- wspólnie z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

4. Wychowawcy klas:

- integrują zespół klasowy,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- realizują zadania w zakresie wychowania, opieki i profilaktyki we współpracy z rodzicami uczniów,
- tworzą plan pracy wychowawczej z klasą uwzględniając potrzeby wychowanków,
- tworzą klimat do właściwych relacji z wychowankami,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- prowadzą dokumentację nauczania,
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, ocenia zachowania uczniów,
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,

- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

5. **Pedagog specjalny:**
   - rekomenduje działania do realizacji w zakresie zapewniania aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów ze szczególnymi potrzebami w życiu szkoły i przedszkola,
   - prowadzi działania i badania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu,
   - współpracuje z zespołem ds. IPET, WOPFU,
   - rozwiązuje problemy wychowawcze i dydaktyczne uczniów,
   - udziela uczniom, rodzicom, nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
   - rozpoznaje przyczyny niepowodzeń edukacyjnych uczniów, trudności w funkcjonowaniu w środowisku szkolnym,
   - przedstawia RP propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

6. **Psycholog szkolny:**
   - prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów,
   - diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
   - udziela pomocy psychologiczno- pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
   - podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży w tym zdrowia psychicznego,
   - inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
   - wspiera wychowawców w określaniu rodzaju pomocy uczniom z różnymi trudnościami: edukacyjnymi, wychowawczymi czy rodzinnymi,
   - podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze ***Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego*** w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
   - wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli, wynikające z ***Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego,***
   - współpracuje z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczo – profilaktyczną szkoły.

7. **Rodzice:**
   - współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
   - uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,

- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. **Samorząd Uczniowski:**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

9. **Organ prowadzący – Urząd Gminy w Lelisie**

- współuczestniczy w wyposażaniu szkoły w pomoce dydaktyczne, środki niezbędne do realizacji ***Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego,***
- organizuje w porozumieniu ze szkołą różne formy wsparcia profilaktyczno - edukacyjnego dla uczniów, rodziców i nauczycieli, np. warsztaty, szkolenia, konferencje itp.

V. ZACHOWANIA RYZYKOWNE I ICH PRZYCZYNY – CZYNNIKI RYZYKA

Wyodrębniliśmy tzw. zachowania ryzykowne, które stanowią nieodzowny czynnik profilaktyki. Zachowania ryzykowne, to działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych. Mamy wśród nich czynniki indywidualne, rodzinne, związane ze szkołą, z rówieśnikami oraz czynniki środowiskowe.

Rodzaj zachowania ryzykownego	**Przyczyny**
wulgaryzmy, brak kultury osobistej	Obyczaj środowiskowy, wzorce wyniesione z domu, chęć zaimponowania, wyraz buntu, manifestowanie dorosłości,

	wzorce w mediach, złe relacje nauczyciel-uczeń, brak reakcji nauczyciela i innych dorosłych, ubóstwo językowe, odrzucenie przez rówieśników.
wagary	Trudności w nauce, uległość wobec kolegów, strach przed sprawdzianem brak zainteresowania nauką, niemożność sprostania ambicjom rodziców i wymaganiom nauczycieli, nuda na lekcjach, brak dyscypliny, chęć zaimponowania, brak więzi z rodzicami, zły klimat społeczny szkoły.
brak zainteresowania nauką	Niedostosowanie wymagań do poziomu uczniów, niejasne kryteria oceniania, jakość programów nauczania, lenistwo, osoba nauczyciela, nudne lekcje, negatywny wpływ grupy rówieśniczej, brak zainteresowania ze strony rodziców.
palenie papierosów picie alkoholu zażywanie innych środków psychoaktywnych, w tym napojów energetyzujących	ciekawość, wpływ reklamy w mediach, wzorowanie się na dorosłych, na odreagowanie, moda, szpan, nuda, przekora, bunt, sytuacja domowa, negatywny wpływ grupy rówieśniczej, brak zainteresowania ze strony rodziców, niekorzystne czynnik prenatalne, picie alkoholu i palenie, papierosów przez matkę w czasie ciąży.
uzależnienia od Internetu i gier komputerowych	Brak zainteresowania i kontroli ze strony rodziców, brak obowiązków domowych, łatwy dostęp do różnych komunikatorów internetowych.
zachowania agresywne	Negatywne wzorce, także w mediach, sposób na odreagowanie stresu i załatwienie sprawy, chęć dominowania, zaistnienia w grupie, moda na agresję w grupie rówieśniczej, nieumiejętność radzenia sobie z problemami, odpowiedź na prowokację, wczesne niepowodzenia w nauce i brak wsparcia ze strony dorosłych.
nadwaga i otyłość anoreksja i bulimia wady postawy	niewłaściwa dieta, mała aktywność fizyczna, czynniki środowiskowe.
stany lękowe i depresyjne	presja grup rówieśniczych, poczucie osamotnienia, wycofanie z życia szkolnego,

	brak zainteresowania ze strony rodziców, niska samoocena, brak poczucia własnej wartości, brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Czynniki chroniące, to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka. Wymienia się w tym kontekście czynniki rodzinne, związane ze szkołą, rówieśnicze i środowiskowe. Należą do nich:

1. Silna więź z rodzicami, opieka dorosłych, zaangażowanie rodziców w życie dziecka, wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie wszystkich potrzeb dziecka, zasady rodzinne.
2. Zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, aktywność, ciekawość poznawczą.
3. Praktyki religijne.
4. Zakorzenienie w tradycji społeczności i szacunek dla jej norm.
5. Grupa rówieśnicza, przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, autorytety.
6. Poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości, optymizm, posiadanie celów i planów życiowych, zdolność uczenia się, umiejętności społeczne.
7. Pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli, wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy, stwarzanie okazji do odnoszenia sukcesów przez uczniów tzw. pedagogika pozytywna.
8. Zaangażowanie w różne działania np. wolontariat, przyjazne i bezpieczne otoczenie domu rodzinnego, dostęp do ośrodków rekreacji, obecność dorosłych wspierających ucznia (mądry nauczyciel, trener, ksiądz, wychowawca).

VI. WYNIKI BADAŃ Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY, REKOMENDACJE ZE SPRAWOZDANIA I EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka. W diagnozie uwzględniono w szczególności zagrożenia związane z korzystaniem z internetu i urządzeń ekranowych, zdrowiem psychicznym uczniów, relacjami rówieśniczymi, zachowaniami ryzykownymi, funkcjonowaniem rodziny oraz współpracą szkoły

z rodzicami.

Diagnozę przeprowadzono z wykorzystaniem następujących narzędzi:

1. Kwestionariusze ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
2. Rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i nauczycielami.

3. Obserwacja środowiska szkolnego przez pracowników szkoły.
4. Rozmowy z przedstawicielami samorządów klasowych.
5. Analiza dokumentacji szkolnej, w tym Statutu Szkoły, Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz planów pracy wychowawców.
6. Informacje zwrotne od przedstawicieli instytucji współpracujących ze szkołą.

Podsumowanie wyników badania czynników ryzyka i czynników chroniących dzieci i młodzież w profilaktyce

W bieżącym roku szkolnym anonimowym badaniem ankietowym objęto 35 uczniów, 23 rodziców oraz 12 nauczycieli. Liczba odpowiedzi na poszczególne pytania była zróżnicowana, ponieważ nie wszyscy respondenci udzielili odpowiedzi na każde pytanie.

1. Wyniki według obszarów badania – uczniowie

A. Korzystanie z internetu i mediów społecznościowych

Czas spędzany w internecie:

Wszyscy uczniowie, którzy odpowiedzieli na pytanie, korzystają z internetu dłużej niż godzinę dziennie. Około połowa badanych deklaruje korzystanie z internetu do 2 godzin dziennie, natomiast prawie połowa spędza w sieci więcej niż 2 godziny dziennie.

Korzystanie z internetu w godzinach wieczornych:

Część uczniów korzysta z internetu po godzinie 22:00. Większość deklaruje jednak, że nie korzysta z sieci w późnych godzinach wieczornych.

Media społecznościowe:

Zdecydowana większość uczniów korzysta z mediów społecznościowych. Oznacza to, że internet i media społecznościowe stanowią istotny element codziennego funkcjonowania badanej grupy.

Publikowanie zdjęć:

Znaczna część uczniów deklaruje publikowanie własnych zdjęć w internecie. Wskazuje to na potrzebę dalszego rozwijania wiedzy dotyczącej ochrony prywatności, bezpieczeństwa i odpowiedzialnego udostępniania własnego wizerunku.

Kontrola rodzicielska:

Niewielka część uczniów korzysta z blokad rodzicielskich. Większość badanych nie posiada tego rodzaju zabezpieczeń.

Wnioski:

Czynnik ryzyka stanowi długi czas korzystania z internetu, powszechne korzystanie z mediów społecznościowych, publikowanie własnego wizerunku, korzystanie z internetu w późnych godzinach oraz ograniczone stosowanie kontroli rodzicielskiej.

Czynnikiem chroniącym jest świadomość części uczniów dotycząca ograniczania korzystania z internetu w godzinach wieczornych oraz możliwość podejmowania rozmów z rodzicami na temat korzystania z sieci.

B.Styl życia i aktywności wolnoczasowe

Większość uczniów deklaruje regularne podejmowanie aktywności fizycznej. Wielu uczniów uprawia sport codziennie lub kilka razy w tygodniu.

Zdecydowana większość uczniów posiada hobby lub zainteresowania, którym poświęca czas regularnie. Większość badanych również systematycznie spotyka się ze znajomymi.

Wnioski:

Czynnikami chroniącymi są regularna aktywność fizyczna, rozwijanie zainteresowań i hobby oraz utrzymywanie kontaktów z rówieśnikami.

Czynnikiem ryzyka jest brak aktywności fizycznej i ograniczone kontakty społeczne u pojedynczych uczniów.

C. Relacje rodzinne i źródła wsparcia

Zdecydowana większość uczniów deklaruje, że w rodzinie ma osobę dorosłą, której może zaufać i z którą może porozmawiać o problemach.

Najczęściej wskazywanym źródłem wsparcia są rodzice. Uczniowie wskazują również rodzeństwo oraz kolegów i koleżanki. Znacznie rzadziej jako osoby, do których zwracają się w trudnych sytuacjach, wskazywani są wychowawcy i specjaliści szkolni.

Wnioski:

Czynnikiem chroniącym jest obecność osób dorosłych, którym uczniowie ufają, oraz dobre możliwości uzyskania wsparcia w rodzinie.

Czynnikiem ryzyka jest fakt, że część uczniów nie wskazuje szkoły jako podstawowego miejsca poszukiwania pomocy w sytuacji problemowej.

D. Samopoczucie i dobrostan psychiczny

Wyniki badania wskazują, że część uczniów w ostatnim roku szkolnym doświadczała trudności związanych z dobrostanem psychicznym. Najczęściej wskazywano obniżony nastrój oraz wysoki poziom stresu. Pojedyncze osoby wskazywały również na doświadczenie kryzysu psychicznego.

Jednocześnie zdecydowana większość uczniów dobrze lub bardzo dobrze ocenia swoje umiejętności reagowania w sytuacjach konfliktowych i trudnych.

Wnioski:

Czynnikiem chroniącym są rozwijane przez uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych oraz posiadanie osób, do których mogą zwrócić się o pomoc.

Czynnikiem ryzyka jest występowanie u części uczniów obniżonego nastroju, stresu i trudności emocjonalnych.

E. Relacje rówieśnicze i doświadczenie krzywdy

Większość uczniów pozytywnie ocenia relacje z rówieśnikami. Większość badanych uważa, że koledzy i koleżanki są wobec siebie życzliwi oraz deklaruje poczucie akceptacji w grupie.

Większość uczniów uważa również, że w sytuacji, gdy komuś dzieje się krzywda, inni podejmują działania pomocowe. Najczęściej wskazywanym sposobem reagowania jest poinformowanie nauczyciela. Uczniowie wskazywali również na informowanie rodziców, wstawianie się za osobą pokrzywdzoną oraz późniejsze udzielanie jej wsparcia.

Niewielka grupa uczniów deklaruje, że w sytuacji krzywdzenia innych nie podejmuje żadnych działań.

Wnioski:

Czynnikiem chroniącym jest wysoki poziom poczucia akceptacji oraz znajomość właściwych sposobów reagowania na sytuacje krzywdzenia.

Czynnikiem ryzyka są pojedyncze przypadki negatywnych relacji oraz brak reakcji części uczniów na krzywdę innych.

F. Stosunek uczniów do szkoły

Wyniki badania wskazują, że stosunek uczniów do szkoły jest jednym z ważniejszych obszarów wymagających dalszej pracy.

Większość badanych deklaruje, że raczej nie lubi szkoły lub nie lubi jej wcale. Mniejsza grupa uczniów ma pozytywne nastawienie do szkoły.

Wnioski:

Czynnik ryzyka stanowi przewaga negatywnych odczuć związanych ze szkołą. Może to wpływać na motywację do nauki, zaangażowanie w życie szkoły oraz ogólne samopoczucie uczniów.

Czynnikiem chroniącym jest pozytywne nastawienie części uczniów oraz możliwość wykorzystania ich zaangażowania do budowania dobrego klimatu szkoły.

G. Zachowania ryzykowne

Zdecydowana większość uczniów deklaruje brak kontaktu z narkotykami i dopalaczami.

Również zdecydowana większość nie deklaruje spożywania alkoholu. Pojedyncza osoba wskazała doświadczenie związane z alkoholem.

Większość uczniów nie spożywa napojów energetycznych, jednak część badanych przyznaje, że po nie sięga.

Wnioski:

Czynnik chroniący stanowi brak deklarowanego kontaktu większości uczniów z narkotykami, dopalaczami i alkoholem.

Czynnikiem ryzyka pozostaje spożywanie napojów energetycznych przez część uczniów oraz potrzeba dalszej edukacji dotyczącej konsekwencji zachowań ryzykownych.

2. Podsumowanie wyników badania rodziców

A. Poczucie bezpieczeństwa i relacje rówieśnicze

Większość rodziców uważa, że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie oraz są akceptowane przez rówieśników.

Rodzice wskazują jednak na występowanie pojedynczych zachowań niepożądanych, przede wszystkim wyśmiewania, dokuczania, plotek oraz izolowania z grupy. Nie wskazano na występowanie cyberprzemocy.

Wnioski:

Czynnikiem chroniącym jest poczucie bezpieczeństwa i akceptacji większości uczniów.

Czynnikiem ryzyka pozostają pojedyncze przypadki przemocy słownej, wyśmiewania i wykluczania z grupy.

B. Relacje rodzinne

Rodzice bardzo pozytywnie oceniają relacje ze swoimi dziećmi. Większość deklaruje bardzo dobry kontakt oraz możliwość rozmowy o problemach dziecka. Rodzice wskazują, że rozmawiają z dziećmi regularnie lub zawsze wtedy, gdy pojawia się taka potrzeba.

Wnioski:

Dobre relacje rodzinne i otwartość na rozmowę stanowią jeden z najważniejszych czynników chroniących uczniów.

C. Korzystanie z internetu i urządzeń ekranowych

Większość rodziców deklaruje, że ich dzieci korzystają z internetu i telefonu mniej niż 2 godziny dziennie. Większość rodziców wie, z jakich stron i mediów społecznościowych korzystają ich dzieci.

Część rodziców stosuje kontrolę rodzicielską. Większość nie wyraziła zgody na korzystanie przez dzieci z portali społecznościowych przeznaczonych dla osób od 13. roku życia. Większość dzieci nie ma również możliwości korzystania z urządzeń ekranowych po godzinie 22:00.

Wnioski:

Czynnikiem chroniącym jest zainteresowanie rodziców aktywnością dzieci w internecie oraz ustalanie zasad korzystania z urządzeń.

Czynnikiem ryzyka jest brak kontroli rodzicielskiej u części uczniów oraz możliwość korzystania z urządzeń w późnych godzinach przez pojedyncze osoby.

D. Zdrowie i zachowania ryzykowne

Rodzice wskazują na prawidłową długość snu większości dzieci. Nie zgłoszono przypadków spożywania przez dzieci napojów energetycznych ani kontaktu z papierosami, e-papierosami, alkoholem
czy substancjami psychoaktywnymi.

Wnioski:

Brak deklarowanego kontaktu z używkami oraz prawidłowa długość snu stanowią istotne czynniki chroniące.

E. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

W sytuacji problemowej rodzice najczęściej zwróciliby się do wychowawcy. Za najbardziej potrzebne formy pomocy uznali zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz konsultacje
z psychologiem. Wskazywano również na potrzebę profilaktycznych zajęć klasowych.

Rodzice uznali, że na negatywne zachowania dzieci największy wpływ mają internet i media oraz grupa rówieśnicza.

Wnioski:

Istnieje potrzeba dalszego rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów, zapewnienia dostępności pomocy psychologicznej oraz kontynuowania działań profilaktycznych.

3. Podsumowanie wyników badania nauczycieli

W badaniu wzięło udział 12 nauczycieli.

A. Zachowania ryzykowne

Zdecydowana większość nauczycieli nie zaobserwowała w szkole problemu z przebywaniem uczniów pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych czy nikotyny. Pojedyncze wskazanie dotyczyło napojów energetycznych.

Wniosek: używanie substancji psychoaktywnych nie jest obecnie postrzegane przez nauczycieli jako istotny problem szkoły.

B. Czynniki ryzyka

Za najważniejsze czynniki ryzyka nauczyciele uznali:

- brak motywacji do nauki,
- nadmierne korzystanie z urządzeń ekranowych i internetu,
- brak zainteresowań,
- problemy z przestrzeganiem zasad i norm społecznych,
- niewystarczające zaangażowanie rodziców w sprawy dziecka,
- problemy emocjonalne uczniów.

C. Zachowania problemowe

Najczęściej obserwowanymi zachowaniami problemowymi są krzyki, wyśmiewanie, obrażanie, dokuczanie, plotki, wykluczanie z grupy oraz pojedyncze przypadki bójek i przepychanek.

Wniosek: konieczne jest dalsze wzmacnianie kultury komunikacji, szacunku, empatii i umiejętności rozwiązywania konfliktów.

D. Działania profilaktyczne

Za najbardziej skuteczne nauczyciele uznają profilaktyczne zajęcia klasowe oraz zajęcia w małych grupach rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Pozytywnie oceniane są również indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem.

E. Relacje nauczycieli z uczniami i kompetencje wychowawcze

Relacje nauczycieli z uczniami oceniane są bardzo dobrze. Uczniowie często zwracają się do nauczycieli po radę i pomoc.

Nauczyciele wysoko oceniają również własne kompetencje wychowawcze. Wszyscy badani ocenili je jako bardzo dobre lub dobre.

F. Ocena działań szkoły i współpracy z rodzicami

Nauczyciele zgodnie uznają, że szkoła podejmuje skuteczne działania w zakresie rozwiązywania problemów uczniów oraz w wystarczającym stopniu realizuje edukację dotyczącą zdrowego stylu życia.

Współpraca z rodzicami została oceniona pozytywnie – nauczyciele wskazują, że mogą liczyć na współpracę rodziców zawsze lub dość często.

W odpowiedziach dotyczących obszarów wymagających udoskonalenia nauczyciele nie wskazali istotnych braków, podkreślając, że szkoła podejmuje w tym zakresie liczne działania.

4. Podsumowanie – czynniki chroniące i czynniki ryzyka

Czynniki chroniące

- dobre relacje uczniów z rodzicami i możliwość uzyskania wsparcia w rodzinie;
- wysoki poziom poczucia akceptacji przez rówieśników;
- pozytywna atmosfera w większości zespołów klasowych;
- gotowość większości uczniów do reagowania na krzywdę i zgłaszania problemów osobom dorosłym;
- dobre relacje nauczycieli z uczniami;
- wysoka ocena kompetencji wychowawczych nauczycieli;
- dobra współpraca szkoły z rodzicami;
- regularna aktywność fizyczna większości uczniów;
- rozwijanie przez uczniów zainteresowań i hobby;
- utrzymywanie kontaktów rówieśniczych;

- zdecydowana większość uczniów nie deklaruje kontaktu z narkotykami, dopalaczami ani alkoholem;
- zainteresowanie rodziców aktywnością dzieci w internecie;
- prawidłowa długość snu większości uczniów.
- Czynniki ryzyka
- negatywny stosunek znacznej części uczniów do szkoły;
- obniżony nastrój i wysoki poziom stresu u części uczniów;
- pojedyncze przypadki kryzysów psychicznych;
- długi czas korzystania z internetu i urządzeń ekranowych;
- powszechne korzystanie z mediów społecznościowych;
- publikowanie własnego wizerunku w internecie;
- ograniczone stosowanie kontroli rodzicielskiej;
- korzystanie z internetu w późnych godzinach przez część uczniów;
- wyśmiewanie, dokuczanie, plotki i wykluczanie z grupy;
- krzyki i trudności w komunikacji wskazywane przez nauczycieli;
- brak reakcji na krzywdę u części uczniów;
- brak motywacji do nauki i problemy z przestrzeganiem zasad wskazywane przez nauczycieli;
- spożywanie napojów energetycznych przez część uczniów.

5. Rekomendacje

1. Wsparcie zdrowia psychicznego uczniów

Kontynuowanie działań wspierających dobrostan psychiczny uczniów, w tym zajęć dotyczących radzenia sobie ze stresem, emocjami i sytuacjami trudnymi. Zwracanie szczególnej uwagi na uczniów sygnalizujących obniżony nastrój, przeciążenie lub trudności emocjonalne.

2. Poprawa stosunku uczniów do szkoły

Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie poczucia przynależności uczniów do szkoły, budowanie pozytywnej atmosfery oraz angażowanie uczniów w życie szkoły i podejmowane inicjatywy.

3. Bezpieczeństwo cyfrowe i higiena korzystania z urządzeń

Kontynuowanie edukacji dotyczącej bezpiecznego korzystania z internetu i mediów społecznościowych, ochrony prywatności, publikowania własnego wizerunku oraz odpowiedzialnego korzystania z urządzeń ekranowych.

Wskazane jest również dalsze wspieranie rodziców w zakresie kontroli rodzicielskiej, ustalania zasad korzystania z urządzeń i ograniczania korzystania z internetu w godzinach nocnych.

4. Relacje rówieśnicze i przeciwdziałanie przemocy

Kontynuowanie działań integracyjnych oraz zajęć dotyczących empatii, szacunku, komunikacji

i rozwiązywania konfliktów. Należy zwracać szczególną uwagę na wyśmiewanie, dokuczanie, plotki i wykluczanie z grupy oraz szybko reagować na pojawiające się sygnały.

5. Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych

Kontynuowanie zajęć rozwijających umiejętność rozpoznawania i wyrażania emocji, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, współpracy oraz odpowiedzialnego reagowania na krzywdę innych osób.

6. Wzmacnianie motywacji i zainteresowań uczniów

Podejmowanie działań zwiększających motywację uczniów do nauki oraz stwarzanie możliwości rozwijania zainteresowań i talentów. Wskazane jest wykorzystywanie mocnych stron uczniów oraz ich aktywnego udziału w życiu szkoły.

7. Promowanie zdrowego stylu życia

Kontynuowanie działań promujących aktywność fizyczną, zdrowe odżywianie, prawidłowy sen oraz ograniczanie spożywania napojów energetycznych.

8. Współpraca szkoły z rodzicami

Utrzymywanie dobrej współpracy z rodzicami, systematyczne przekazywanie informacji o potrzebach uczniów oraz wspólne podejmowanie działań w sytuacji pojawienia się trudności wychowawczych lub emocjonalnych.

9. Utrzymanie dotychczasowych czynników chroniących

Należy kontynuować działania, które przynoszą pozytywne rezultaty, w szczególności wzmacnianie dobrych relacji nauczyciel–uczeń, współpracę z rodzicami, rozwijanie aktywności fizycznej i zainteresowań uczniów, profilaktykę zachowań ryzykownych oraz zapewnienie uczniom dostępu do pomocy i wsparcia.

6. Wnioski końcowe

Przeprowadzona diagnoza wskazuje, że w szkole występuje wiele istotnych czynników chroniących, w szczególności dobre relacje rodzinne, poczucie akceptacji większości uczniów, dobre relacje nauczycieli z uczniami, pozytywna współpraca z rodzicami oraz brak powszechnego problemu używania alkoholu i środków psychoaktywnych.

Jednocześnie należy zwrócić szczególną uwagę na dobrostan psychiczny uczniów, ich stosunek do szkoły, nadmierne korzystanie z internetu i urządzeń ekranowych oraz relacje rówieśnicze.

Obszary te są zgodnie wskazywane w różnych grupach badanych i powinny pozostać ważnym elementem działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Wyniki diagnozy wskazują, że działania szkoły powinny koncentrować się nie tylko na reagowaniu na istniejące problemy, ale przede wszystkim na wzmacnianiu czynników chroniących, rozwijaniu kompetencji emocjonalno-społecznych, budowaniu pozytywnego klimatu szkoły oraz wspieraniu uczniów i ich rodzin w bezpiecznym i odpowiedzialnym funkcjonowaniu w świecie cyfrowym.

VII. DO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO WŁĄCZONO:

Rekomendacje ze sprawozdania z Programu Wychowawczo – Profilaktycznego za rok szkolny 2025/2026

1. Rozszerzyć ofertę warsztatów prowadzonych przez specjalistów (psychologów, ratowników medycznych, przedstawicieli różnych zawodów i służb).
2. Nadal promować zdrowy styl życia poprzez działania sportowe, prozdrowotne i ekologiczne.
3. Wzmacniać działania integrujące społeczność szkolną oraz rozwijające kompetencje społeczne i emocjonalne uczniów.
4. Kontynuować organizację przedsięwzięć patriotycznych, kulturalnych i czytelniczych rozwijających zainteresowania uczniów oraz budujących więź ze środowiskiem lokalnym.
5. Rozwijać działania z zakresu doradztwa zawodowego, wspierające uczniów w planowaniu dalszej edukacji i kariery zawodowej.

Priorytety polityki oświatowej MEN w roku szkolnym 2026/2027 dla szkół podstawowych:

1. Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno - pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
6. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
7. Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.

8. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

VIII. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
INTELEKTUALNA				
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć przez nauczycieli, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. Przeprowadzanie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.	nauczyciele wychowawcy klas psycholog szkolny koordynator WDN dyrektor	Zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby
	Promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej	Tworzenie wspólnych zadań i tematów przez nauczycieli różnych dziedzin. Planowanie bloków tematycznych lub zintegrowanych dni projektowych przez nauczycieli	nauczyciele wychowawcy klas pedagog specjalny psycholog szkolny dyrektor	Tydzień projektowy
	Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej	Zastępowanie gotowych odpowiedzi prowokowaniem	wszyscy nauczyciele	Cały rok

		dyskusji i stawianiem hipotez (metoda badawcza). Eksperymenty i doświadczenia		
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej.	nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy, pedagog szkolny	Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształtowanie postawy twórczej	Zajęcia taneczne. Łamigłówka" – zajęcia matematyczne dla klasy 3. Projekt edukacyjny „Bajki – pomagajki – czytanie na dywanie. Kółko historyczne z elementami informatyki.	nauczyciel zajęć	Cały rok
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania opinii poprzez udział w wolontariacie	Wolontariat szkolny	wychowawcy opiekunowie wolontariatu	Cały rok
	Tworzenie sprzyjającego środowiska nauki – uczeń aktywnym uczestnikiem procesu uczenia się	Metody aktywizujące. Uczenie się przez doświadczenie. Stosowanie oceniania kształtującego.	wszyscy nauczyciele wychowawcy	cały rok
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, klasowe konkursy z nagrodami na najwyższą średnią.	wychowawcy klas 4-8 nauczyciele samorząd szkolny	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas opracowanie regulaminu konkursu Ogłoszenie wyników konkursu

	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na zajęciach prowadzonych przez pedagoga szkolnego.	pedagog szkolny pedagog specjalny wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć
	Wsparcie nauczycieli w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Konsultacje indywidualne z nauczycielami.	psycholog szkolny pedagog szkolny pedagog specjalny	adekwatnie do potrzeb
	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny. Opracowanie Programu Szkolnego Wolontariatu.	opiekunowie samorządu szkolnego	Cały rok szkolny
MORALNA	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.	nauczyciel historii wychowawcy klas 1-3	zgodnie z kalendarzem uroczystości
	Budowanie odporności społecznej i postaw obywatelskich	Debata uczniowska na ważny dla szkoły temat, np. „Jak możemy poprawić atmosferę w naszej szkole?” Wybory przedstawicieli klas do samorządu uczniowskiego – z kampanią i głosowaniem. Konsultacje uczniowskie – uczniowie zgłaszają pomysły na zmiany w szkole, a następnie wspólnie wybierają najlepsze.	wychowawcy klas opiekunowie samorządu szkolnego	zgodnie z kalendarzem

		Dzień samorządności – uczniowie przejmują część zadań i podejmują decyzje dotyczące wybranych działań szkolnych. Szkolna akcja społeczna – uczniowie wspólnie wybierają problem i organizują działanie, np. pomoc potrzebującym, zbiórkę lub akcję ekologiczną. Program „DecydujMy – uczniowski budżet zmian" – uczniowie zgłaszają pomysły na ulepszenie szkoły, a następnie wspólnie wybierają, które z nich zostaną zrealizowane. Rola ucznia: zgłaszanie pomysłów, udział w głosowaniu i pomoc w realizacji wybranych projektów.		
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.	nauczyciele wychowawcy	Cały rok
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Zajęcia organizowane przez psychologa szkolnego. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	psycholog szkolny, wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem opracowanym przez psychologa szkolnego
	Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami	Organizowanie akcji np. Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, „Dzień kolorowych skarpetek" oraz prostych działań	pedagog specjalny psycholog szkolny opiekunowie samorządu szkolnego	zgodnie z harmonogramem nauczycieli odpowiedzialnych za realizację akcji

		promujących empatię i szacunek.		
	Wsparcie uczniów w rozwiązywaniu konfliktów i promowanie wartości moralnych	Indywidualne i grupowe rozmowy z uczniami dotyczące rozwiązywania konfliktów i właściwego zachowania.	pedagog specjalny psycholog szkolny pedagog szkolny	zgodnie z harmonogramem pracy specjalistów
	Promowanie zdrowego stylu życia	Tydzień dla zdrowia, Dzień Sportu, realizacja projektu i zajęcia wychowawcze o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka	nauczyciel biologii i wychowania fizycznego realizatorzy projektu „Tydzień dla zdrowia”, wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem planu pracy szkoły
	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	cały rok szkolny
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Zajęcia z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	psycholog szkolny pedagog specjalny pedagog szkolny opiekunowie samorządu	zgodnie z harmonogramem nauczycieli odpowiedzialnych
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na	nauczyciel wychowania fizycznego nauczyciel biologii wychowawcy klas	cały rok szkolny

		rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.		
SPOŁECZNA	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Kontakt z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	Zajęcia dla klas 7-8 prowadzone przez nauczyciela doradztwa zawodowego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy.	pedagog specjalny pedagog szkolny, nauczyciel doradztwa zawodowego	zgodnie z harmonogramem pracy specjalistów i nauczycieli odpowiedzialnych
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	Analiza frekwencji uczniów. Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.	wychowawcy klas dyrektor	według potrzeb
	Budowanie świadomości i akceptacji wśród uczniów wobec różnorodności	Warsztaty na temat różnorodności kulturowej, zajęcia dotyczące akceptacji różnorodności	psycholog szkolny pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem
	Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich	Organizacja lekcji wychowawczych poświęconych omówieniu standardów ochrony małoletnich, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych. Prowadzenie cyklicznych spotkań z uczniami, podczas których będą	dyrektor szkoły wychowawcy klas psycholog szkolny pedagog szkolny pedagog specjalny	przez cały rok

		omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania.		
	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Zajęcia dla uczniów prowadzone przez specjalistów szkolnych. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.	psycholog szkolny pedagog specjalny pedagog szkolny wychowawcy	cały rok szkolny
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji i zarządzania nimi	Zajęcia dla uczniów prowadzone przez specjalistów szkolnych. Lekcje wychowawcze	psycholog szkolny wychowawcy klas	cały rok szkolny
	Kształcenie umiejętności wyrażania własnego zdania z poszanowaniem granic innych osób	Zajęcia z zakresu komunikacji asertywnej. Ćwiczenia w rozpoznawaniu granic psychicznych innych osób Warsztaty „Jak mówić, żeby być słuchanym”	psycholog szkolny wychowawcy klas	cały rok szkolny
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły – Tydzień przeciwdziałania przemocy	Zajęcia z pedagogiem szkolnym lub psychologiem szkolnym o reagowaniu na przemoc. Skrzynka zaufania. lekcje wychowawcze o agresji i jej unikaniu	psycholog szkolny pedagog specjalny pedagog szkolny wychowawcy klas	cały rok szkolny
	Wspieranie uczniów,	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym	wychowawcy klas, pedagog specjalny	Zgodnie z potrzebami

	u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	psycholog szkolny pedagog szkolny	
	Umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty	wychowawcy klas	cały rok szkolny
EMOCJONALNA	Tworzenie okazji do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć	Indywidualne rozmowy wspierające rozwój osobisty ucznia. Promowanie pomocy innym, zaangażowania w klasie, pokonanie trudności, poprawa zachowania.	wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok szkolny
	Poszerzanie wiedzy uczniów o czynnikach wzmacniających zdrowie psychiczne	Lekcje wychowawcze. Warsztaty z psychologiem	wychowawcy klas, nauczyciel biologii, psycholog szkolny	cały rok szkolny
	Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Lekcje z bezpiecznego korzystania z Internetu, zajęcia z zakresu krytycznego myślenia	pedagog specjalny pedagog szkolny nauczyciel informatyki	cały rok szkolny
	Krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie	Lekcje poświęcone weryfikacji źródeł informacji, rozpoznawaniu fake newsów i dezinformacji.	nauczyciel informatyki	cały rok szkolny

	Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Odkrywanie wartościowych aktywności poza siecią. Szukanie balansu między światem cyfrowym a realnym. Rozwijanie kompetencji w bezpiecznym korzystaniu z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej oraz AI.	Przeprowadzenie dla nauczycieli szkolenia dotyczącego wpływu nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych na koncentrację, emocje i zachowanie uczniów oraz sposoby wspierania ich w budowaniu zdrowych nawyków.	psycholog szkolny	w uzgodnionym terminie
OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Kształtowanie nawyków prozdrowotnych (odżywianie, ruch, sen)	Warsztaty kulinarne z dietetykiem. Tydzień dla zdrowia: turnieje klasowe, marszobiegi. Audyt pod kątem racjonalnego odżywiania	dietetyk nauczyciel wychowania fizycznego nauczyciel edukacji zdrowotnej	listopad październik
	Zwiększenie świadomości uczniów na temat znaczenia ruchu dla zdrowia	Zachęcanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji zdrowotnych (np. wybór aktywności fizycznej).	nauczyciel wychowania fizycznego nauczyciele biologii wychowawcy klas	cały rok szkolny
	Promowanie zajęć ruchowych na przerwach	Aktywne przerwy - zajęcia ruchowe podczas przerw w ramach Tygodnia dla zdrowia	nauczyciel wychowania fizycznego	cały rok szkolny

	Zapobieganie wadom postawy, chorobom serca i układu ruchu	Edukacja o prawidłowej postawie ciała podczas siedzenia, pisania, noszenia plecaka. Realizacja programu „Trzymaj Formę!”	pielęgniarka środowiskowa nauczyciel wychowania fizycznego nauczyciel biologii nauczyciel edukacji zdrowotnej	cały rok szkolny
	Budowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie	Realizacja treści o zdrowiu fizycznym, psychicznym i społecznym na różnych przedmiotach.	wychowawcy klas nauczyciel biologii nauczyciel edukacji zdrowotnej	cały rok szkolny

IX. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce w dniu …… września 2026 r.